

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва освітньої програми)

на тему: «Вдосконалення використання трудових ресурсів підприємства»
(назва теми)

Виконавець:

студент факультету економіки та управління
підприємництвом

Ніценко Юлія Євгенівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Літвінова Вікторія Олександрівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми полягає в пошуку альтернативного підходу використання трудових ресурсів підприємства. В умовах економічної кризи та пандемії COVID-19 все більше й більше виникає питань щодо управління та використання трудових ресурсів, що є запорукою ефективного функціонування підприємства. В майбутньому інновація у використанні трудових ресурсів дозволить забезпечити конкурентні переваги існуючих вітчизняних підприємств на світовому ринку продукції, забезпечить постійно зростаючий рівень стабільності прибутків підприємства та інтенсивного типу його розвитку.

Мета дослідження є дослідження шляхів вдосконалення механізму використання трудових ресурсів підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад». Адже правильно організована робота працівників підвищує розвиток та конкурентну спроможність підприємства.

Завдання дослідження:

- 1.1 Дослідити теоретико-методологічні основи та сутність трудових ресурсів підприємства;
- 1.2 Оцінити ефективність використання трудових ресурсів на промисловому підприємстві;
- 1.3 Виявити напрями вдосконалення використання трудових ресурсів підприємства;
- 1.4 Проаналізувати ринок та конкурентну базу;
- 1.5 Зробити аналіз виробничо-господарської діяльності досліджуваного підприємства;
- 1.6 Проаналізувати ефективність використання трудових ресурсів підприємства;
- 1.7. Виконати аналіз складу та структури персоналу ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- 1.8. Запропонувати та обґрунтувати рекомендації щодо ефективності використання персоналу підприємства;

1.9. Оцінити економічну ефективність запропонованих заходів щодо ефективності використання персоналу підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад».

Об'єкт дослідження: діяльність ТОВ «Телекарт-Прилад».

Предмет дослідження: процес оцінки показників використання трудових ресурсів підприємства та шляхи підвищення ефективності їх використання.

Методи дослідження: загальнонаукові методи - аналіз і синтез, наукової абстракції; методи логічного узагальнення; аналітичні методи - порівняння; табличний та графічний.

Інформаційна база дослідження проведення дослідження склали законодавчі та нормативно-правові документи з питань регулювання використання трудових ресурсів; звітно-аналітична інформація ТОВ «Телекарт-Прилад», яка була обрана для дослідження; наукові статті та праці вітчизняних науковців, матеріали науково-практичних конференцій.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (52 найменувань) та 28 додатків. Загальний обсяг роботи становить 58 сторінок. Основний зміст викладено на 56 сторінках. Робота містить 13 таблиць, 8 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи підготовлено публікацію (автор/автори) (назва публікації). (назва видання, рік, номер, сторінки).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Трудові ресурси підприємства та оцінка їх ефективності**» розглянуто сутність трудових ресурсів на підприємстві, основні категорії та структуру трудових ресурсів підприємства. Виявлено, що планування персоналу є сферою внутрішньо фірмового планування, в ході якого оцінюється потреба підприємства в трудових ресурсів та визначаються заходи щодо її забезпечення. Розрахунок перспективної потреби в персоналі є більш складним завданням, тому що носить прогнозований характер і орієнтований на можливі зміни діяльності підприємства. В ході роботи проаналізовано показники і причини можливого відтоку персоналу. Крім того виявлено, що планування витрат на трудові ресурси є одним із важливих завдань кадрового менеджменту та має враховувати як зовнішні, так і внутрішні чинники. До зовнішніх факторів, що впливають на ці витрати, відносяться зміна законодавчих норм і тарифних угод, природоохоронні нормативні вимоги, макроекономічні тенденції. До внутрішніх факторів, що впливають на витрати, відносяться результати планування чисельності та професійно-кваліфікаційного складу кадрів, а також результати планування інших організаційних аспектів діяльності фірми. Розглянуто етапи аналізу

ефективності використання трудових ресурсів та характеристика показників ефективності праці. Виявлено, що управління персоналом - це формування поведінки окремих працівників по відношенню до цілей розвитку підприємства. Проаналізовано шляхи підвищення ефективності використання персоналу підприємства.

У другому розділі *«Аналіз діяльності підприємства та використання трудових ТОВ «Телекарт-Прилад»* проаналізовано загальну характеристику підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад», розглянуто види продукції підприємства, реалізація, попит продукції та соціально-економічні аспекти розвитку підприємства. Проаналізовано основні техніко-економічні показники діяльності підприємства, показники фінансової стійкості та рентабельності господарської діяльності. Також проаналізовано склад трудових ресурсів за освітою, за статтю та за віком. Розраховано та проаналізовано динаміку руху кадрів, склад та структуру фонду робочого часу, продуктивність праці та співвідношення темпів росту продуктивності праці до середньорічної заробітної плати працівників ТОВ «Телекарт-Прилад». Проведено факторний аналіз фонду робочого часу працівників підприємства.

У третьому розділі *«Шляхи підвищення ефективності використання трудових ресурсів на ТОВ «Телекарт-Прилад»* запропоновано заходи щодо удосконалення ефективності використання трудових ресурсів на підприємстві, за рахунок введення корпоративних заходів, а також за рахунок встановлення системи електронного документообігу та програми обліку кадрів на ТОВ «Телекарт-Прилад».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. У теорії та практиці використовуються різноманітні категорії і поняття, які ототожнюються з поняттям «трудові ресурси», а саме «робоча сила», «персонал», «людські ресурси», «трудоий потенціал», «кадри» тощо. Трудові ресурси підприємства можна поділити на дві групи: трудові ресурси основної діяльності та трудові ресурси неосновної діяльності. Це є одною з головних ознак класифікації трудових ресурсів.

2. У процесі аналізу використання трудових ресурсів вивчається рух робочої сили та забезпеченість підприємства трудовими ресурсами; ефективність використання робочого часу, динаміка продуктивності праці і фактори росту.

3. Забезпеченість трудовими ресурсами вивчається з метою виявлення можливості вивільнення робітників на окремих ділянках виробничого циклу в результаті вдосконалення умов праці або визначення додаткової потреби в персоналі професійно-кваліфікаційного рівня.

4. Аналіз забезпеченості підприємства робочою силою доповнюється аналізом використання робочого часу. Неодмінною умовою аналізу забезпеченості трудовими ресурсами є зіставлення його результатів з оцінкою продуктивності праці.

5. На ТОВ «Телекарт-Прилад» чисельність персоналу постійно збільшується. Управлінський персонал складає у середньому близько 10%. Найбільшу кількість у складі персоналу становлять інженерно-технічні працівники, це пояснюється специфікою продукції, яку виробляє підприємство. Найбільшою кількістю працівників представлена група віком 50 р. та більше. Середній вік працівників підприємства – 43 роки.

6. За аналізом динаміки руху працівників на ТОВ «Телекарт-Прилад» виявлено, що коефіцієнт плинності кадрів постійно збільшується. Чим вище значення цього коефіцієнту, тим гірше для підприємства, оскільки це може бути пов'язано з тим, що на підприємстві не достатньо задовільні умови праці, невисока заробітна плата або несприятлива для роботи обстановка у колективі.

7. Проаналізувавши продуктивність праці на ТОВ «Телекарт-Прилад» можна зробити висновки, що на підприємстві спостерігається позитивна динаміка цього показника.

8. Проведений аналіз дозволив виявити основні проблеми у використанні трудових ресурсів підприємства на ТОВ «Телекарт-Прилад». Так виявлено збільшення коефіцієнту плинності кадрів у 2020 р., порівняно з 2017 р., 2018 р. та 2020 р., що пов'язано з динамічним рухом персоналу на підприємстві – багато працівників звільнюється та багато з'являється нових.

9. Також виявлено, що за період 2019-2020 р.р., темп росту продуктивності праці досить сильно відстає від темпу росту середньої заробітної плати, що згодом приведе до збільшення собівартості продукції, зменшення рентабельності та ефективності підприємства.

10. У зв'язку з цим, було запропоновано два основних напрямки удосконалення ефективності використання трудових ресурсів підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад»:

- введення корпоративних заходів на підприємство;
- встановлення системи електронного документообігу та програми обліку кадрів.

Проведено необхідні розрахунки економічної ефективності щодо впровадження заходів для підвищення ефективності використання трудових ресурсів. В ході розрахунків були отримані результати, які свідчать про високу економічну ефективність розроблених заходів.